Indigo

*

Εἰκόνες σελ. 78, 205: Wikimedia (Φωτογραφία: Michel Mazeau).

Εἰκόνα σελ. 413: James Soe Nyun.

Ὅλες οἱ ἄλλες εἰκόνες εἶναι ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τοῦ συγγραφέα ἢ τῶν ἐκδόσεων Suhrkamp.

Ἡ γῆ ἦταν τόσο ἐπίπεδη ποὺ μποροῦσες νὰ δεῖς τὸν ὁρίζοντα ἀπ᾽ ὁποιαδήποτε πλευρά. Κι ὁ ὁρίζοντας ἦταν περίπου στὸ ὕψος τοῦ γόνατου, καμιὰ φορὰ ἔφτανε ὡς τὸ ἰσχίο.

Μάγδα Τ.

Κάποια στιγμὴ συνηθίζει κανεὶς νὰ ὑπάρχει παρ᾽ ὅλ᾽ αὐτά.

Δρ. Ὄτο Ρούντολφ

It looks like we're getting closer to the heart of this criminal artichoke.

Ἄνταμ Γουὲστ ὡς Μπάτμαν

Ράαμπα, περιοχὴ Γκράτς, 1 Νοεμβρίου 2006

Ἀγαπητὲ Κλέμενς Ζέτς,

Ὑποθέτω ὅτι θὰ θέλατε νὰ μάθετε τί συνέβη ἀφότου χάσατε τὶς αἰσθήσεις σας. Ἀρχικὰ προσπαθήσαμε νὰ σᾶς ξαπλώσουμε στὸν καναπέ. Ὡστόσο ὁ καναπὲς ἦταν πολὺ στενὸς καὶ οἱ σωματικές μας δυνάμεις, ὅπως θὰ εἴδατε, ἐξαιρετικὰ περιορισμένες, κι ἔτσι φύγατε ἀπὸ τὰ χέρια μας καὶ ξανακυλήσατε στὸ πάτωμα. Μὲ τὴν πτώση σας ἀποκτήσατε τὴν πληγὴ πάνω ἀπὸ τὸ δεξὶ μάτι. Φυσικὰ τοποθετήσαμε ἀμέσως κάτι πάνω στὸ χτυπημένο σημεῖο (πάγο, τυλιγμένο σὲ μιὰ πετσέτα κουζίνας), ὅμως παρ᾽ ὅλα αὐτὰ τὸ μέτωπό σας ἄρχισε ἀστραπιαῖα νὰ πρήζεται. Δὲν περιμέναμε, γιὰ νὰ εἴμαστε εἰλικρινεῖς, πὼς θὰ γλιστρούσατε τόσο εὔκολα ἀπὸ τὸν καναπέ. Ἐξωτερικὰ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ δεῖ κανεὶς πὼς ἀκόμα καὶ σὲ ὁριζόντια στάση τὸ κέντρο βάρους τοῦ σώματός σας βρίσκεται κάπου κοντὰ στὴν κοιλιά. Κι ὅμως δίνετε τὴν ἐντύπωση ἑνὸς λεπτοκαμωμένου, σχεδὸν εὔθραυστου ἀνθρώπου. Ὅπως καὶ νά ᾽χει, μὲ τὸ ποὺ εἴδαμε τὸ πρήξιμο πάνω ἀπὸ τὸ μάτι σας ἀποφασίσαμε ἀμέσως νὰ σᾶς πάρουμε ἀπὸ τὴ ζώνη καὶ νὰ σᾶς μεταφέρουμε σὲ ἄλλο δωμάτιο.

Ρωτήσατε ἐμένα καὶ τὸν σύζυγό μου γιὰ τὶς δυσκολίες τὶς ὁποῖες ἀντιμετωπίζουμε ἀφότου ἀποφασίσαμε νὰ φέρουμε τὸν Ρόμπερτ πίσω στὸ σπίτι — καὶ τώρα νιώσατε

τὶς δυσκολίες αὐτὲς στὸ ἴδιο σας τὸ πετσί. Νὰ εἶστε σίγουρος πὼς αὐτὸ μᾶς λυπεῖ πάρα, πάρα πολύ, ἀλλὰ πιστεύω πὼς ὅ,τι συνέβη ἐνδεχομένως νὰ σᾶς ἔδωσε μιὰ εἰκόνα τῆς κατάστασης, τὴν ὁποία μιὰ συνομιλία καὶ μόνο δὲν θὰ εἶχε καταφέρει νὰ σᾶς δώσει. Ὡς καθηγητὴς στὸ Ἰνστιτοῦτο πιθανὸν νὰ εἴχατε ἀποκλειστεῖ ἀπὸ τέτοιου εἴδους ἐμπειρίες.

Σᾶς μεταφέραμε γρήγορα ἐκτὸς δωματίου μιᾶς καὶ τὸ πρήξιμο ἔδειχνε πραγματικὰ ἀνησυχητικό, ἐνῶ δὲν ἀντιδρούσατε στὶς προσπάθειες ἀνάνηψης στὶς ὁποῖες προβήκαμε. Στὴν κουζίνα ἡ κατάσταση βελτιώθηκε αἰσθητά. Ἀνοίξατε τὰ μάτια καὶ μᾶς ἐπιτρέψατε νὰ σᾶς κατευθύνουμε σὲ μιὰ καρέκλα, ἀπὸ ὅπου ὅμως πέσατε ξαφνικά, μούσκεμα στὸν ἱδρώτα, ἐνῶ τὸ ἀριστερό σας χέρι ἔτρεμε. Δόξα τῷ Θεῷ, γνωρίζαμε περὶ τίνος ἐπρόκειτο, σὲ ὅλους μας ἔχει συμβεῖ κάτι τέτοιο. Παγόβουνο — ἔτσι τὸ ὀνομάζουμε. Εἶναι μιὰ αἴσθηση λὲς καὶ κάποιος εἶναι θαμμένος κάτω ἀπὸ τόνους πάγου. Τὸ περάσαμε ὅλοι κάποια στιγμὴ αὐτό. Ἐντάξει, ἐκ τῶν ὑστέρων ἀκούγεται σχετικὰ εὔκολο, ἐπειδή, ἀναγκασμένοι ἀπὸ καιρὸ νὰ ζοῦμε μαζί του, ἔχουμε ἀναπτύξει κάποια ἀντίσταση ἢ γνωρίζουμε ἔστω τί μᾶς περιμένει. Γιὰ κάποιον πρωτόβγαλτο ὅπως ἐσεῖς μπορεῖ νὰ ἀποβεῖ τραυματικό.

Παρεμπιπτόντως, ὁ Ρόμπερτ σᾶς στέλνει τὰ χαιρετίσματά του. Τουλάχιστον ἔτσι ἑρμηνεύω τὶς κινήσεις του. Ποτὲ δὲν μπορεῖς νὰ γνωρίζεις ἀκριβῶς. Δὲν πρόκειται, ἄλλωστε, νὰ ἐπιστρέψει στὸ Ἰνστιτοῦτο τοῦ χρόνου.

Σᾶς μεταφέραμε στὸ νοσοκομεῖο μὲ τὸ αὐτοκίνητό μας. Ἤσασταν κάπως ζαλισμένος ἀλλὰ ἦταν ἀναμενόμενο, ἀφοῦ ὁ πατέρας μου, γιὰ παράδειγμα, ποὺ μᾶς ἐπισκέφθηκε λίγο μετὰ τὴ γέννηση τοῦ Ρόμπερτ ἀδυνατοῦσε νὰ μιλήσει κανονικὰ γιὰ μιὰ ὁλόκληρη μέρα, ἡ γλώσσα του

ἔκανε βαριὲς συσπάσεις καὶ ὁ ἴδιος ἔβγαζε ἀκατάληπτους ἤχους ἐνῶ ρίγη κρύα καὶ ζεστὰ ἐναλλάσσονταν στὸ σῶμα του καὶ τὸν καταλάμβαναν κρίσεις ἰλίγγου. Στὴν ἀρχὴ φοβηθήκαμε πὼς ὁ τρόμος αὐτὸς τοῦ εἶχε προκαλέσει ἔμφραγμα ἢ κάτι τέτοιο, ἐν πάση περιπτώσει εἶχε ἐπιμείνει νὰ κρατήσει τὸν Ρόμπερτ. Ἡ στιγμὴ αὐτὴ ἔχει ἀπαθανατιστεῖ φωτογραφικὰ ἀπὸ τὴ μεριὰ τοῦ κήπου καὶ μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Ὅλα φαντασιοκοπίες, βλακεῖες σχετικὰ μὲ τὸ σύνδρομο Indigo, ἔλεγε ὁ πατέρας μου. Καταλαβαίνετε, οἱ ἄνθρωποι τῆς γενιᾶς του καὶ ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, τὸ χαμηλὸ ἐπίπεδο γνώσεων τοῦ πληθυσμοῦ γενικά, μὲ λίγα λόγια... ἐντάξει, θέλαμε νὰ πιστέψουμε κι ἐμεῖς ὅτι δὲν ἦταν τίποτα. Τίποτα μόνιμο, τίποτα ποὺ σχετιζόταν μὲ τὸ παιδί μας. Τίποτα πραγματικό. Τὰ παιδιὰ τὰ παίρνεις ἀπὸ τὸ χέρι, τὰ ἀγγίζεις, ἔλεγε τότε ὁ πατέρας μου, κι ἐγὼ τοῦ εἶχα δείξει τὴν πλάτη μου, τὶς γρατζουνιὲς ποὺ εἶχα ἀποκτήσει ἀπὸ τὰ πολλὰ πεσίματα ἐκείνη τὴν ἐποχή, τὰ ἐξανθήματα στὸν αὐχένα, ἀκόμα καὶ τὸ σπασμένο ἀγγεῖο στὸ ἀριστερό μου μάτι ποὺ εἶχα δείξει. Τότε μποροῦσα ἀκόμη νὰ βλέπω κάπως ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μάτι καὶ ὅπως ἦταν φυσικὸ πῆγα στὸν γιατρὸ ὅταν ἦταν πολὺ ἀργά, ὅταν ἡ ὅρασή μου εἶχε πιὰ χαθεῖ.

Ἀγαπητὲ κύριε Ζέτς, ἐλπίζουμε νὰ ἔχει βελτιωθεῖ ἡ κατάστασή σας στὸ μεταξύ. Θέλουμε ἐπίσης νὰ σᾶς βεβαιώσουμε πὼς δὲν ἔχουμε κανενὸς εἴδους προκατάληψη ἀπέναντί σας — ὅποιος κι ἂν ἦταν ὁ λόγος γιὰ τὸν πρόωρο τερματισμὸ τῆς ἀπασχόλησής σας στὸ Ἰνστιτοῦτο, ἐμεῖς δὲν καταλήξαμε ἐπ᾽ οὐδενὶ σὲ ἐτυμηγορία. Ἂν θέλετε, μποροῦμε νὰ συνεχίσουμε τὴ συνομιλία μας ἀλλοῦ. Εἶναι αὐτονόητο πὼς τὸ σπίτι μας παραμένει ἀνοιχτὸ καὶ θὰ χαροῦμε νὰ σᾶς δοῦμε, ἀλλὰ ὁ ἄντρας μου κι ἐγὼ θὰ κατα-

νοούσαμε μιὰ πιθανὴ ἄρνησή σας νὰ καταπιαστεῖτε μὲ κάτι ποὺ σᾶς ἀπασχόλησε τὰ τελευταῖα δεκαπέντε, σχεδόν, χρόνια.

Μὲ τὶς καλύτερες εὐχές μου,
δική σας,
Μαριάνε Τέτσελ

Περιφερειακὸ Νοσοκομεῖο -
Πανεπιστημιακὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Γκράτς
Πανεπιστημιακὴ Κλινικὴ Χειρουργικῆς Ἀτυχημάτων

Ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα -
Τμῆμα Χειρουργικῆς Ἀτυχημάτων

Ἀσθενής: Ζέτς, Κλέμενς Γιόχαν *Νοσηλευόμενος ἀσθενής*
Γεννηθείς: 15.11.1982

ΙΣΤΟΡΙΚΟ/ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Ὁ ἀσθενὴς προσέρχεται στὸ τμῆμα ἐπειγόντων περιστατικῶν συνοδευόμενος ἀπὸ δύο ἀναφερόμενους γνωστούς του.

Ἐπίπεδο συνείδησης: ξύπνιος, διαυγής, προσανατολισμένος, μὲ καθυστερημένη ἀπόκριση.

Σύμφωνα μὲ τοὺς συνοδούς, ὁ ἀσθενὴς ἦταν ἀναίσθητος στὸ πάτωμα γιὰ περίπου 10 λεπτὰ μετὰ ἀπὸ τυχαία πτώση. Πρὶν ἀπὸ αὐτὸ ὁ ἀσθενὴς ἀνέφερε ἐπεισόδιο φωταψίας στὴν περιοχὴ τοῦ δεξιοῦ ἐξωτερικοῦ ὀπτικοῦ πεδίου. Ἡ ἐκτέλεση ΚΑΡΠΑ κατὰ τὸ συγκοπτικὸ ἐπεισόδιο δὲν κρίθηκε ἀναγκαία. Κατὰ τὴ στιγμὴ τῆς εἰσαγωγῆς, ὁ ἀσθενὴς ἦταν ἐκτὸς κινδύνου καὶ καρδιοαναπνευστικὰ σταθερός.

Θλαστικὸ τραῦμα στὴ δεξιὰ μετωπιαία χώρα καὶ ἀνοιχτὸ θλαστικὸ τραῦμα μὲ ἐνεργὸ αἱμορραγία στὴν ἰνιακὴ χώρα. Πολ-

λαπλὰ αἱματώματα μικρῶν διαστάσεων στὸν κορμό. Ὀφθαλμικὲς κόρες στρογγυλές, μέτρια διεσταλμένες καὶ ἴσης διαμέτρου, ἀπουσία σημείων πάρεσης προσωπικοῦ νεύρου καὶ ἡμιπληγίας. Δὲν ὑπάρχουν ἄλλες νευρολογικὲς ἀνωμαλίες. Πόνος κατὰ τὴν ἐπίκρουση κρανιακά. Καμία τάση γιὰ ἔμετο, ὡστόσο ἀναφερόμενη ἤπια διαταραχὴ ἰσορροπίας. Ἀπουσία περαιτέρω σημείων ἐξωτερικοῦ τραύματος. Ἀρθρώσεις ἐλεύθερα κινούμενες ἐνεργητικὰ καὶ παθητικά, χωρὶς πόνο.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Τραῦμα μετωπιαῖο: Ἀντισηψία μὲ Octenisept, ἐφαρμογὴ Steristrips, προσαρμογὴ τοῦ θλαστικοῦ τραύματος ἰνιακὰ μὲ τρία δερματικὰ ράμματα. Χορήγηση ἀντιτετανικοῦ ἐμβολίου.

Πραγματοποίηση ἀξονικῆς τομογραφίας κρανίου.

Ἀκτινογραφικὰ εὑρήματα: Καμία ἔνδειξη πρόσφατης αἱμορραγίας, κατάγματος, χωροκατακτητικῆς ἐξεργασίας. Καμία ἔνδειξη περιοχικοῦ ἐμφράκτου.

Ὁ ἀσθενὴς ἐξῆλθε τῆς κλινικῆς μὲ δική του εὐθύνη. Ὁ ἀσθενὴς ἐνημερώθηκε γιὰ τὶς πιθανὲς ἐπιπλοκὲς συνεπεία τῆς πτώσης. Σὲ περίπτωση ἐπιδείνωσης τῆς γενικῆς του κατάστασης, ἐμφάνισης πόνου κ.λπ., συνιστᾶται ἄμεση προσέλευση στὸ τμῆμα ἐπειγόντων περιστατικῶν.

16.10.2006

Δρ. Οὐλχάιμ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

In a field
I am the absence
of field.

Mark Strand

1.
Η ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ

*Τ*ΗΝ 21η ΙΟΥΝΙΟΥ 1919, στὴ βρετανικὴ βάση στόλου τοῦ Σκάπα Φλόου, κοντὰ στὶς σκοτσέζικες ἀκτές, πραγματοποιήθηκε ἡ σκόπιμη βύθιση τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Γερμανικοῦ Στόλου Ἀνοικτῆς Θαλάσσης. Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν ποὺ εἶχε ὑπογραφεῖ πρωτύτερα ἀπὸ τὴ Γερμανία προέβλεπε, μαζὶ μὲ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ κρανίου τοῦ ἀρχηγοῦ Μκουάουα στὴ βρετανικὴ κυβέρνηση, καὶ τὴν ἄμεση παράδοση ὅλων τῶν πλοίων, ὡστόσο ὁ Γερμανὸς ναύαρχος Λούντβιχ φὸν Ρόιτερ προτίμησε νὰ βυθίσει τὰ πλοῖα του ἀπ᾽ τὸ νὰ τὰ παραδώσει στοὺς Βρετανούς, τοὺς ὁποίους θεωροῦσε λαὸ ἀπολίτιστο. Ἔκτοτε τὰ πολεμικὰ πλοῖα κείτονται ἐκεῖ, στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας, σὲ πενήντα περίπου μέτρα βάθος. Τὸ γεγονὸς ἀποτελεῖ εὐτύχημα γιὰ τὴ σύγχρονη διαστημική, καθὼς ἀπὸ τὰ κουφάρια αὐτῶν τῶν πολεμικῶν πλοίων ποὺ βρίσκονται πιὰ κοντὰ ἑκατὸ χρόνια στὸ νερὸ ἀνακτᾶται μέσω καταδύσεων πολύτιμο ἀτσάλι ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν κατασκευὴ δορυφόρων, μετρητῶν Γκάιγκερ καὶ ὁλόσωμων σκάνερ γιὰ τὰ σημεῖα ἐλέγχου τῶν ἀεροδρομίων. Κάθε ἄλλο ἀτσάλι ἐπὶ γῆς μετὰ τὴ Χιροσίμα, τὸ Τσερνομπὶλ καὶ τὸ πλῆθος τῶν δοκιμῶν ποὺ γίνονται μὲ ἀτομικὲς βόμβες στὴν ἀτμόσφαιρα εἶναι πολὺ μολυσμένο ραδιενεργὰ ὥστε νὰ χρησιμοποιηθεῖ στὴν κατασκευὴ τόσο εὐαίσθητων ὀργάνων.

Ἐπάρκεια καθαροῦ ἀτσαλιοῦ ὑπάρχει μόνο στὸ Σκάπα Φλόου, σὲ βάθος πενήντα μέτρων.

Μὲ αὐτὴ τὴν ἱστορία ξεκινᾶ τὸ ἀξιοπρόσεκτο βιβλίο *Ἡ φύση τῆς ἀπόστασης* τῆς παιδοψυχολόγου καὶ παιδαγωγοῦ Μόνικας Χόισλερ-Τσίνμπρετ ποὺ κυκλοφόρησε τὸ 2004. Τὸ 2006, ἕνα Σάββατο τοῦ καλοκαιριοῦ, τὴν ἐπισκέφθηκα στὸ διαμέρισμα ποὺ διατηρεῖ στὴ γεμάτη βίλες περιοχὴ τοῦ Γκάιντορφ στὸ Γκράτς. Ἐκείνη τὴν περίοδο εἶχα ἤδη διακόψει τὴν ἐξάμηνη πρακτική μου ἄσκηση ὡς καθηγητὴς μαθηματικῶν στὸ Ἰνστιτοῦτο Χελιανάου. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου, δρ. Ρούντολφ, μὲ εἶχε προειδοποιήσει νὰ μὴν ξαναπατήσω τὸ πόδι μου μέσα ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ οἰκοπέδου.

Ἀναζήτησα τὴν κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ γιὰ νὰ τὴ ρωτήσω, δύο χρόνια μετὰ τὴ δημοσίευση τοῦ σημαντικοῦ βιβλίου της ποὺ ξεκινάει μ' ἕναν αἰσιόδοξο τόνο, ὑπὸ ποιές συνθῆκες ζοῦν σήμερα στὴν Αὐστρία τὰ παιδιὰ Indigo. Καὶ ἂν γνώριζε τί σήμαιναν οἱ ἀνεξήγητες *μετατοπίσεις*, τῶν ὁποίων μάρτυρας εἶχα πολλάκις ὑπάρξει κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πρακτικῆς μου ἐξάσκησης.

Στὴν παλιὰ ἐξώπορτα μὲ τὰ τρία κουδούνια ὑπῆρχε κι ἕνα ρόπτρο μὲ στολίδια ποὺ ἔμοιαζε σὰν νὰ ἦταν κάποτε ἀληθινό — ὅμως ἐκείνη τὴ ζεστὴ μέρα γινόταν ἕνα μὲ τὴ σκουρόχρωμη πόρτα καί, σὰν πτερύγιο ἀφτιοῦ, ἔμοιαζε μὲ ἁπλὸ διακοσμητικὸ στοιχεῖο πάνω ἀπὸ τὸ βαρύ, φτιαγμένο ἀπὸ χυτοσίδηρο πόμολο. Στὸν μικρὸ κῆπο ποὺ βρισκόταν δίπλα σὲ μιὰ ἀσυνήθιστα πολυτελὴ κατοικία, τὰ ὅρια τοῦ ὁποίου ὅριζε ἕνας μπρούντζινος φράχτης καὶ μιὰ συστάδα ἀπὸ θάμνους ποὺ ἦταν καλυμμένοι ἀπὸ ἱστοὺς

ἀράχνης, βρίσκονταν μερικὲς σημύδες, μὲ ὄψη ὑδρόβιου δέντρου καὶ σχεδὸν ἀσημένια, ἐνῶ μπροστὰ ἀπὸ ἕνα παράθυρο στὸ ὕψος τοῦ ἐδάφους ἀνακάλυψα ἕνα μοναδικὸ ἡλιοτρόπιο πού, λὲς καὶ ἀφουγκραζόταν κάποια μουσική, κρατοῦσε τὸ λαιμό του τεντωμένο ἐπειδὴ αἰσθανόταν τὸν πρωινὸ ἥλιο νὰ στρίβει ἤδη ἀπὸ τὴν κοντινότερη γωνία. Ἦταν μιὰ ζεστὴ μέρα, λίγο πρὶν ἀπὸ τὶς δέκα τὸ πρωί. Ἡ πόρτα ἦταν ἀνοιχτή. Στὸ κλιμακοστάσιο αἰωρεῖτο μιὰ ἐλαφριὰ μυρωδιὰ ὑγρῆς πέτρας καὶ πολυκαιρισμένης πατάτας.

Ἕναν ἢ δύο μῆνες νωρίτερα, τίποτα ἀπ᾽ ὅλ᾽ αὐτὰ δὲν θὰ εἶχε πέσει στὴν ἀντίληψή μου.

Πρὶν ἀνέβω στὸ ἰατρεῖο ἀπὸ τὸ κλιμακοστάσιο, ἔλεγξα τὸ σφυγμό μου. Ἦταν φυσιολογικός.

Ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ μὲ ἄφησε νὰ περιμένω κάμποση ὥρα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα της. Εἶχα πατήσει ἀρκετὲς φορὲς τὸ κουδούνι κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑπῆρχαν τὰ δύο της ἐπώνυμα, συνδεδεμένα μ᾽ ἕνα ≈ ἀντὶ γιὰ παύλα, καὶ ἀναρωτιόμουν, ὅπως πολλὲς φορὲς στὸ παρελθόν, γιὰ ποιό λόγο οἱ γυναῖκες ψυχολόγοι καὶ παιδαγωγοὶ ἔχουν πάντοτε διπλὰ ὀνόματα. Τὴν ἄκουσα νὰ περιφέρεται στὸ διαμέρισμά της καὶ νὰ μετακινεῖ ἔπιπλα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα μεγάλου μεγέθους. Ὅταν κάποια στιγμὴ νόμισα ὅτι ἄκουγα τὰ βήματά της κοντὰ στὴν πόρτα, χτύπησα ξανὰ τὸ κουδούνι μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ τῆς ἀποσπάσω ἐπιτέλους τὴν προσοχή. Ὅμως τὰ βήματα ἀπομακρύνονταν καὶ πάλι κι ἐγὼ στεκόμουν στὸ πλατύσκαλο καὶ ἀναρωτιόμουν ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψω σπίτι.

Ἔκανα ἄλλη μιὰ προσπάθεια καὶ χτύπησα ξανά.

Μιὰ πόρτα ἄνοιξε πίσω μου.

«Κύριε Ζέτς;»

Γύρισα καὶ εἶδα τὸ κεφάλι μιᾶς γυναίκας ποὺ μὲ κοιτοῦσε ἀπὸ τὴ χαραμάδα.

«Ναί», εἶπα. «Ἡ κυρία Χόισλερ;»

«Παρακαλῶ, περάστε. Εἶμαι σὲ μιά, κατὰ κάποιον τρόπο, πῶς νὰ τὸ πῶ... μεταβατικὴ κατάσταση, συγχωρέστε μου τὴν ἀκαταστασία...»

Ἐντυπωσιασμένος καὶ τρομαγμένος ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ διαμέρισμά της ἐκτεινόταν προφανῶς σὲ ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τοῦ ὀρόφου, ἔμεινα νὰ στέκομαι πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς εἰσόδου καὶ μόνο βλέποντας μιὰ κρεμάστρα ποὺ κρατοῦσε μπροστά μου ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ θυμήθηκα νὰ βγάλω τὸ παλτὸ καὶ τὰ παπούτσια μου.

Ἡ σωματικὴ ἐμφάνιση τῆς κυρίας Χόισλερ-Τσίνμπρετ ἦταν ἐντυπωσιακή. Ἦταν πενήντα ἕξι χρονῶν ἀλλὰ εἶχε πρόσωπο νεανικό, ἦταν λεπτὴ καὶ ψηλή, τὰ μαλλιά της ἦταν πλεγμένα σὲ μιὰ μακριὰ κοτσίδα ποὺ τῆς ἔφτανε ὡς τὴ μέση. Ἂν ἐξαιροῦσε κανεὶς τὶς μαῦρες μπότες, ἦταν ἁπλὰ ντυμένη ἐκείνη τὴ μέρα, στοὺς ὤμους εἶχε ριγμένο ἕνα μάλλινο σάλι. Καθὼς μιλοῦσε, κοίταγε συνήθως πάνω ἀπ᾽ τὰ γυαλιά της καὶ μόνο ὅταν διάβαζε τὰ σήκωνε λιγάκι.

Μὲ ὁδήγησε στὸ γραφεῖο της, τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ τρία, ὅπως μοῦ ἐξήγησε. Ἐδῶ δεχόταν τοὺς περισσότερους ἐπισκέπτες — ἀπ᾽ ὅλο τὸν κόσμο, πρόσθεσε καὶ πάτησε ἕνα διακόπτη στὸν τοῖχο κατεβάζοντας ἀρχικὰ λίγο τὶς κουρτίνες καὶ ἀνεβάζοντάς τες ἀμέσως μετὰ ψηλά· μιὰ περιέργως ὑπνωτιστικὴ διαδικασία, λὲς καὶ ὁ χῶρος βλεφάριζε σὲ ἀργὴ κίνηση. Ὁ πρωινὸς ἥλιος μπῆκε στὸ δωμάτιο. Μιὰ ἀχτίδα ἡλίου, σὰν σελοφάν, σύρθηκε στὸ πάτωμα, ἔσπασε στὸν τοῖχο καὶ συνέχισε ὡς τὸν ἀφηρημένο πίνακα μεγά-

λου μεγέθους στὸν ὁποῖο κυκλικὰ σχήματα ἀντιμάχονταν μὲ γωνιώδη.

«Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ», εἶπε ἡ παιδοψυχολόγος. «Τραυματιστήκατε;»

«Ναί», εἶπα. «Εἶχα ἕνα μικρὸ ἀτύχημα. Τίποτα σοβαρό».

«Τίποτα σοβαρό», ἐπανέλαβε ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ καὶ ἔνευσε σὰν νὰ εἶχε ἀκούσει τὴν ἴδια δικαιολογία ἀρκετὲς φορές. «Τσάι; Ἢ μήπως ἕναν καφέ;»

«Μόνο νερὸ τῆς βρύσης, παρακαλῶ».

«Νερὸ τῆς βρύσης;» ρώτησε ἐκείνη κάνοντας μιὰ γκριμάτσα. «Χμ...»

Μοῦ ἔφερε ἕνα ποτήρι ποὺ εἶχε ἔντονη γεύση ἀπορρυπαντικοῦ πιάτων, ὅμως παρ' ὅλ' αὐτὰ ἤμουν εὐτυχισμένος ποὺ εἶχα κάτι νὰ πιῶ μιᾶς καὶ κατὰ τὴν πεζοπορία ἀπὸ τὸ διαμέρισμά μου κοντὰ στὴν πλατεία Λὲντ ὡς τὴν κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ εἶχα κουραστεῖ καὶ διψάσει. Τὸ ποδήλατό μου εἶχε διαμελιστεῖ ἀπὸ κάποιον ἄγνωστο τὴν προηγούμενη νύχτα. Σὲ ἀπόλυτη τάξη κείτονταν σήμερα τὸ πρωὶ στὸν κῆπο οἱ ρόδες, ὁ σκελετός, τὸ τιμόνι σὰν γεωμετρικὸ σχέδιο quincunx.

«Κάνετε, λοιπόν, ἔρευνα γιὰ ἕνα βιβλίο, ἔτσι;» μὲ ρώτησε ἀφοῦ καθίσαμε μπροστὰ σ' ἕνα γυάλινο τραπέζι.

Ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ ἔβγαλε μιὰ βεντάλια ἀπὸ ἕνα κουτὶ ποὺ ἔμοιαζε μὲ μεγεθυμένο πακέτο τσιγάρων καὶ τὴν ἄνοιξε. Μοῦ πρόσφερε κι ἐμένα μία ἀλλὰ ἀρνήθηκα.

«Δὲν ξέρω ἀκόμη τί θὰ προκύψει», εἶπα. «Κάτι περισσότερο ἀπὸ ἕνα ἄρθρο».

«Ἡ σκοτεινὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν Indigo», εἶπε ἡ κυ-

ρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ καὶ χτύπησε τὸν ἕνα της δείκτη στὸ τραπέζι ὑπονοώντας ἕνα «ἄ, μάλιστα».

Ἔνευσα θετικά.

«Καὶ πῶς κι ἔτσι;»

«Ἔ, νά», εἶπα, «τὸ θέμα εἶναι, πῶς νὰ τὸ πῶ, κάπως ἀναμενόμενο».

Ἡ ψυχολόγος ἔκανε μιὰ περίεργη χειρονομία σὰν νὰ προσπαθοῦσε νὰ διώξει μιὰ μύγα ποὺ πετοῦσε μπροστά της.

«Ἤσασταν μέχρι πρότινος στὸ Ἰνστιτοῦτο;» ρώτησε.

«Μάλιστα».

«Ξέρετε, γνωρίζω τὸν δρ. Ρούντολφ», εἶπε καὶ ἔκανε ἀέρα.

«Καταλαβαίνω».

Ἤθελα ἤδη νὰ σηκωθῶ.

«Ὄχι», εἶπε ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ. «Μὴν ἀνησυχεῖτε. Δὲν εἶμαι τοῦ κύκλου του... Παρακαλῶ, μείνετε. Ὁ δρ. Ρούντολφ... Θὰ ἤθελα νὰ ξέρω τί ἐντύπωση σᾶς ἔκανε, κύριε Ζέτς».

Ἦχοι ἀπὸ ἀνθρώπους στὸ κλιμακοστάσιο, φαγούρα στὰ ἀπορροφήσιμα ράμματα τοῦ κεφαλιοῦ μου, ἕνα χαλαρὸ κορδόνι στὸ παπούτσι.

«Δύσκολος ἄνθρωπος», εἶπα ἐντέλει.

«Ἕνας φανατικός».

«Ναί, μπορεῖ».

«Μείνατε ἐκεῖ, ἐννοῶ στὶς ἐγκαταστάσεις; Δίπλα σέ...;»

«Ὄχι. Πηγαινοερχόμουν».

«Πηγαινοερχόσασταν».

«Μάλιστα».

«Μμμ», ἔκανε ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ. «Καλύτερα δὲν εἶναι ἔτσι; Λόγω...»

Μικρὴ παύση. Μετὰ εἶπε:

«Ξέρετε, ὁ συγχρωτισμὸς μὲ τὰ παιδιὰ Ι, ἢ πῶς τὰ λέει πλέον ὁ δρ. Ρούντολφ; Ἔχει κάποιο ὄνομα γι' αὐτά;»

«Ὄχι, προτιμάει...»

«Ἄχ, αὐτὸς ὁ ἀναθεματισμένος βλάκας», εἶπε ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ μὲ χαμόγελο, καὶ ὕστερα πρόσθεσε: «Συγγνώμη. Τί ἤθελα νὰ πῶ; Ἄ, ναί, ὁ συγχρωτισμὸς μὲ τὰ Dingo μπορεῖ ν' ἀλλάξει τοὺς ἀνθρώπους. Ἐννοῶ, ὄχι μόνο σωματικά... ἀλλὰ ἀκόμα καὶ τὴν κοσμοθεωρία τους. Κάνει ἀκόμη ἐκεῖνα τά... ἐκεῖνα τὰ λουτρά;»

Ἤμουν τόσο ἔκπληκτος ποὺ τὴν εἶχα ἀκούσει νὰ χρησιμοποιεῖ τὴ λέξη Dingo ὥστε μοῦ πῆρε ὥρα μέχρι ν' ἀπαντήσω:

«Ποιός;»

«Ὁ δρ. Ρούντολφ».

«Λουτρά; Δὲν γνωρίζω».

Ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ σούφρωσε λίγο τὰ χείλη της, ὕστερα χαμογέλασε. Ἀντὶ νὰ κουνήσει δύσπιστα τὸ κεφάλι, τίναξε τὴ βεντάλια της.

«Ποιά λουτρὰ ἐννοεῖτε;»

«Τὸ λουτρὸ στὸ πλῆθος».

«Ποτὲ δὲν ἄκουσα κάτι τέτοιο».

«Ἡ προσωπικὴ θεραπεία τύπου Κνάιπ ποὺ ἀκολουθεῖ ὁ δρ. Ρούντολφ. Ἀφήνει τὰ μικρὰ Dingo νὰ τὸν περικυκλώσουν καὶ ὑπομένει τὶς συνέπειες. Ὧρες ὁλόκληρες. Ὁρκίζεται σ' αὐτή. Θὰ πρέπει νὰ τὴν ἔχετε δεῖ».

Κούνησα τὸ κεφάλι.

«Τὸ ὅτι εἶναι φανατικός, ὅμως, τὸ ἀντιληφθήκατε;»

«Ναί», εἶπα. «Ἐννοῶ πὼς εἶχε δομήσει τὸ Ἰνστιτοῦτο του κατὰ τὰ πρότυπα τοῦ καθρέφτη, οἱ καθηγητὲς

ἔχουν μικρὴ ἀλληλεπίδραση μεταξύ τους, ὅση καὶ οἱ μαθητές. Ἔτσι ὥστε νὰ γνωρίζουν πῶς νιώθουν οἱ μαθητές».

«Φαντάζομαι ὅτι νιώθει κανεὶς ἀρκετὰ μόνος ἐκεῖ», εἶπε ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ. «Ἀλλὰ ὑπάρχουν πράγματα ποὺ πέφτουν στὴν ἀντίληψή του».

Ἦταν ἕνα εἶδος προτροπῆς;

«Ναί», εἶπα, καὶ προσπάθησα νὰ καμουφλάρω τὴν ἀναστάτωσή μου. «Μπορεῖς ν᾽ ἀντιληφθεῖς κάποια πράγματα, γιὰ παρ…»

«Παλαιότερα τὸν θαύμαζα πραγματικά», μὲ διέκοψε ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ. «Τὶς μεθόδους ἐργασίας του. Καὶ τὴν ἀπόλυτη γνώση ὅλων τῶν τεχνικῶν. Ἦταν τρομερὰ γρήγορος, ξέρετε. Δροῦσε ἀστραπιαῖα. Ἕνας βιρτουόζος. Ὥσπου πῆγα μαζί του κάποια στιγμὴ στὶς ὁμάδες βοήθειας ποὺ ὀργάνωνε στὴ Βιέννη, ἀφοροῦσαν κυρίως παιδιὰ μὲ σύνδρομο Down ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλες ἀναπηρίες. Τέλος πάντων, ἔπαιζε μαζί τους ἐκεῖνο τὸ παιχνίδι, τὶς μουσικὲς καρέκλες, ἀλλὰ βάζοντας τόσες καρέκλες ὅσοι καὶ οἱ συμμετέχοντες. Δηλαδή, ἦταν ἐντελῶς ἀνούσιο. Τραγουδοῦσε κάποιο σκοπὸ μετρώντας καὶ τὰ παιδιὰ ἔτρεχαν γύρω γύρω ὥσπου, μπούμ!, κάθονταν. Κι ὕστερα κοιτάζονταν μεταξύ τους σὰν νὰ ἔλεγαν: καὶ τί νόημα ἔχει αὐτὸ τώρα; Ἀλλὰ ἡ θεωρία τοῦ δρ. Ρούντολφ ἦταν πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποκλείεται κανείς, πολὺ περισσότερο τὸ πιὸ ἀργοκίνητο παιδί. Οὔτε νικητὲς οὔτε ἡττημένοι. Ἕ, ὅπως εἴπαμε, ἦταν φανατικός. Ἔλεγε πάντα πὼς δὲν ὑπάρχουν happy ends, μονάχα ἐπαναλαμβανόμενα fair ends».

«Fair ends», εἶπα. «Ἀκριβῶς. Αὐτὸ τὸ ἔλεγε συχνά».

«Ἕνας παρανοϊκός», εἶπε ἡ κυρία Χόισλερ-Τσίνμπρετ.